

Krzysztof T. Konecki
Uniwersytet Łódzki

Recenzja książki

**Luba Jakubowska, red. (2014) *Qualitative Content Analysis in Research Conducted in Cyberspace*.
Legnica: Państwowe Wydawnictwo Wyższej Szkoły
Zawodowej im. Witelona w Legnicy**

Recenzowana książka na pewno będzie pomocna w nauczaniu metodologii nauk społecznych oraz w nauczaniu innych przedmiotów związanych z przeprowadzaniem badań w cyberprzestrzeni i ogólnie zajmujących się problematyką zachodzących w niej zachowań. Jakościowa analiza treści publikowanych w Internecie powinna być coraz bardziej rozwijana, i dzięki tej książce tak się dzieje. Omawiana praca zbiorowa bardzo dobrze trafia w naukowe zapotrzebowanie rynkowe.

Krzysztof T. Konecki, prof., kierownik Katedry Socjologii Organizacji i Zarządzania UŁ, członek Executive Committee of European Sociological Association, Prezydium Komitetu Socjologii PAN, Zarządu PTS i przewodniczący Sekcji Socjologii Jakościowej i Symbolicznego Interakcjonizmu PTS. Jego obszar zainteresowań naukowych to m.in.: socjologia jakościowa, teoria ugruntowana, interakcjonizm symboliczny, socjologia wizualna oraz socjologiczne badania nad medytacją i jogą.

Adres kontaktowy:

Katedra Socjologii Organizacji i Zarządzania
Instytut Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Rewolucji 1905 r. 41, 90-214 Łódź

W książce przedstawione zostały analizy treści forów internetowych i wielu stron WWW oraz toczonych tam dyskusji. Autorzy umiejętnie wkraczają w świat Internetu, by pokazać, że rzeczywistość społeczna zmieniła się i potrzeba nowych narzędzi do jej analizy. Autorzy przystosowują tradycyjną analizę treści do nowych nośników informacji. Jest to olbrzymia zaleta tej pracy, na pewno godna rozwijania w przyszłości. Można tylko pogratulować pomysłu i realizacji badań oraz raportu z badań poszczególnych autorów.

Książka składa się z wprowadzenia i dziewięciu rozdziałów. Jest napisana w sposób nowoczesny, na przykład jest w niej skierowane do czytelników zaproszenie do udziału w dalszych dyskusjach i badaniach, które będą kontynuacją tych opisanych w pracy.

W książce podejmowane są (rozdział pierwszy, autor Jacek Gulanowski) problemy definicji ilościowej i jakościowej analizy treści. Ponadto w rozdziale drugim Aleksander Kobylarek sprawdza, jak możliwa jest analiza tekstu z punktu widzenia paradygmatu interpretatywnego. W rozdziale trzecim Ewa Jurczyk-Romanowska próbuje odpowiedzieć na pyta-

nie, w jakich obszarach samotni rodzice poszukują pomocy. Analizowane są posty na forach internetowych (przy pomocy analizy treści), wywiady narracyjne i dokumenty prawne. Autor rozdziału czwartego, Kamil Błaszczński, analizuje Internet pod kątem dyskusji nad kondycją szkolnictwa wyższego we współczesnej Polsce. Interesują go internetowe portale *Onet*, *Wirtualna Polska*, *Gazeta Wyborcza*, *Gazeta Prawna*, *Gazeta* oraz *Interia*.

Autorka rozdziału piątego, Aleksandra Marcinkiewicz, przeprowadza analizę internetowego forum *Klub Senior Café*. Bada przestrzeń edukacyjną i porównuje dwie teorie. Autorka prezentuje teorię Illerisa, który twierdzi, że tego, czego uczymy się w zamkniętych instytucjach, nie możemy zastosować poza ich granicami. Autorka twierdzi, że raczej uczymy się w miejscach pracy i w życiu codziennym niż w szkołach (edukacja nieformalna). Internet staje się w ten sposób nową przestrzenią edukacyjną.

W rozdziale szóstym Luba Jakubowska analizuje autoprezentacyjne techniki ze stron blogerskich. Autorka przedstawia najczęściej stosowane techniki autoprezentacyjne. W rozdziale siódmym Adam Chamera analizuje platformę www.simonh.tumblr.com. Jest to fotoblog. Autor zamieszcza odpowiednie fotografie, które są omawiane i analizowane. Czytelnik ma możliwość kontroli analizy, a także trafności wniosków z niej płynących.

Cytowanie

Konecki Krzysztof T. (2014) *Recenzja książki: Luba Jakubowska, red. (2014) Qualitative Content Analysis in Research Conducted in Cyberspace*. Legnica: Państwowe Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy. „Przegląd Socjologii Jakościowej”, t. 10, nr 4, s. 138–139 [dostęp dzień, miesiąc, rok]. Dostępny w Internecie: <www.przegladsocjologiiijakosciowej.org>.

Autor rozdziału ósmego, Jacek Gulanowski, podejmuje próbę analizy postaci ojca w internetowych komiksach. Według autora komiksy stały się obecnie intertekstualne i odnoszą się bardzo często do innych tekstów, są właściwie sztuką sekwencji obrazów. Internetowe komiksy stają się coraz popularniejsze i są one pewną formą sztuki odnoszącej się do wielu stylów. Ojciec jest w komiksach prezentowany jako głowa rodziny, jako surowy tata, ojciec pracujący, nienawidzący, odrzucający dziecko, ponadto w kontekście ojca pojawia się także temat Boga. Komiksy odzwierciedlają pewne stereotypy. Autor opisuje także wizualne atrybuty postaci ojca, tak jak jest ona ukazywana w komiksach (ubiór, wzrost, wygląd zewnętrzny, w tym twarz). Autor rekonstruuje także funkcje, jakie pełni ojciec (oczywiście w komiksach). Rozdział ten jest bardzo interesujący.

Autorka rozdziału dziewiątego, Wioletta Chmielewska, opisuje nowe zjawisko sztuki – malarstwo abstrakcyjne w cyberprzestrzeni. Przeprowadzona jest tutaj analiza treści obrazów. Autorka zainteresowana jest, jak obrazy inspirują widzów i jak umożliwiają ekspresję samym artystom.

Podsumowując, można stwierdzić, że wszystkie rozdziały są inspirujące i interesujące. Studenci otrzymają dobrą książkę do pracy nad metodami analizy treści.